

Sarajevo, 02.03.2020. godine

TJEDNI PREGLED KRETANJA NA GLOBALNIM FINACIJSKIM TRŽIŠTIMA
24.02.2020.- 28.02.2020.

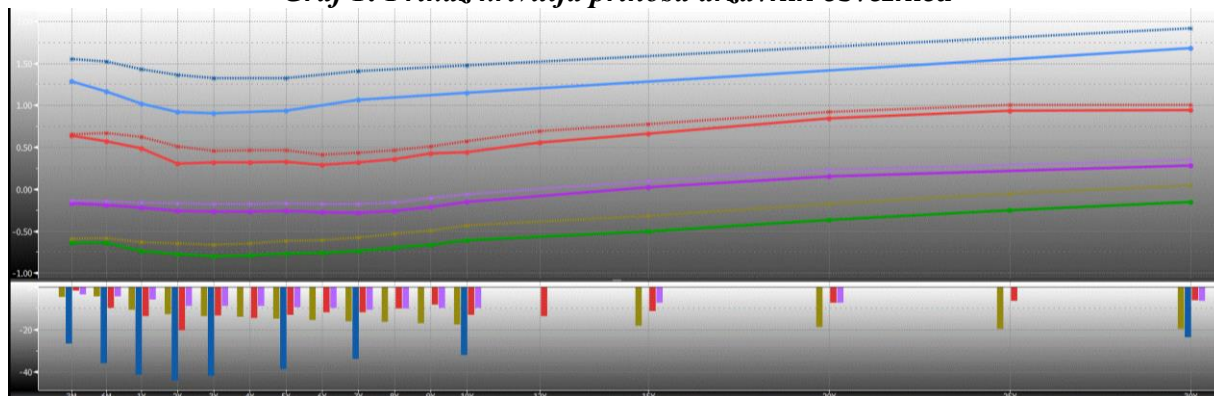
Tablica 1: Prikaz kretanja prinosa na državne obveznice

Prinosi	Eurozona			SAD			Velika Britanija			Japan		
	21.2.20	-	28.2.20	21.2.20	-	28.2.20	21.2.20	-	28.2.20	21.2.20	-	28.2.20
2 godine	-0,64	-	-0,77	1,35	-	0,91	0,52	-	0,31	-0,16	-	-0,25
5 godina	-0,61	-	-0,76	1,32	-	0,94	0,46	-	0,33	-0,16	-	-0,26
10 godina	-0,43	-	-0,61	1,47	-	1,15	0,57	-	0,44	-0,06	-	-0,15

Tablica 2: Prikaz kretanja prinosa na njemačke Bubillove

Dospijeće	Prinosi		
	21.2.20	-	28.2.20
3 mjeseca	-0,565	-	-0,618
6 mjeseci	-0,591	-	-0,637
1 godina	-0,617	-	-0,720

Graf 1: Prikaz krivulja prinosa državnih obveznica

Graf prikazuje krive prinosa Njemačke (zeleno), SAD (plavo), Velike Britanije (crveno) i Japana (ljubičasto) za razdoblja od 3 mjeseca do 30 godina na dane 28.02.2020. godine (pune linije) i 21.02.2020. godine (isprekidane linije). Na donjem dijelu grafa je prikazana razlika između vrijednosti odgovarajućih prinosa na navedene datume.

EUROZONA

Neizvjesnost zbog širenja korona virusa na veći broj zemalja izvan Kine utjecao je na izražen pad indeksa dionica na globalnoj razini krajem prošlog tjedna. Iz istog razloga došlo je priličnog smanjenja prinosa sigurnijih obveznica. U odnosu na prethodni tjedan, prinosi njemačkih obveznica su smanjeni između 6 i 18 baznih bodova, te je prinos desetogodišnjih obveznica zabilježio najnižu razinu od rujna 2019. godine. S druge strane, vijest o naglom broju zaraženih ovim virusom u Italiji je utjecala na rast prinosa obveznica ove zemlje, koji su na tjednoj razini povećani između 18 i 21 bazni bod. Premijer Italije Conte je upozorio da bi negativni učinci dosadašnjeg širenja korona virusa, koncentrirani u ekonomskim silama sjeverne Italije, mogli biti „veoma snažni“, a nakon toga zamjenik ministra ekonomije Castelli je izjavio da bi Italija možda trebalo da zatraži od EU dozvolu da odstupi od ciljanih razina proračuna zbog toga što se bori s utjecajem širenja ovog virusa uz ionako slabu ekonomiju koja se nalazi na granici recesije. Također, zamjenik ministra financija Italije Misiani je izjavio da bi Italija mogla zatražiti pristup EU fondu solidarnosti u ovisnosti o obujmu ekonomske štete koju bi korona virus mogao da prouzrokuje. Agencija za dodjelu kreditnog rejtinga Moody's je objavila da širenje korona virusa dodatno djeluje na ionako slabe izgledе gospodarskoga rasta Italije te povećava rizik ulaska Italije u recesiju. Ipak, rejting Italije prema

ovoj agenciji utemeljen je na očekivanjima slabijeg gospodarskoga rasta i prije utjecaja širenja virusa te se ne očekuje da će njegov utjecaj biti dugoročan, odnosno da će vjerojatno biti popraćen fiskalnim mjerama kako bi se ublažili učinci. Agencija za dodjelu kreditnog rejtinga Moody's je zadržala Aa2 rejting Francuske nepromijenjenim te promjenila izgled rejtinga na „stabilan“ sa „pozitivan“.

Blaga korekcija prinosa uslijedila je sredinom prošlog tjedna nakon nepotvrđene informacije da ministar financija Njemačke Scholz razmatra privremenu suspenziju mehanizama, kojima se ograničava razina duga zemlje s ciljem pružanja olakšanja za regije koje se suočavaju s povećanim dugovanjima. Kako bi navedeno moglo dozvoliti povećanu fiskalnu potrošnju, prinosi sigurnijih obveznica su blago korigirani na više, ali su do kraja tjedna negativne vijesti o širenju korona virusa doprinijele ponovnom padu indeksa dionica i prinosa sigurnijih obveznica. Krajem prošlog tjedna član UV ECB i predsjednik Deutsche Bundesbank Weidmann je izjavio, iako je gotovo sigurno da će gospodarski rast u Njemačkoj i ostatku regije biti pogođen širenjem korona virusa, nema potrebe da ECB učini monetarnu politiku dodatno stimulativnom, jer mjere uvedene u rujnu prošle godine već pružaju „određenu sigurnost“.

Tablica 3: Kretanje ekonomskih pokazatelja za eurozonu

Red.br.	Ekonomski pokazatelji		Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodno razdoblje
1.	Indeks ekonomskog povjerenja – EZ	VELJAČA	102,8	103,5	102,6
2.	Indeks povjerenja potrošača – EZ	VELJAČA	-	-6,6	-8,1
3.	Ifo indeks poslovnog povjerenja – Njemačka	VELJAČA	95,3	96,1	96,0
4.	Indeks ekonomskog povjerenja – Italija	VELJAČA	-	99,8	99,2
5.	Indeks povjerenja potrošača – EZ	VELJAČA	103	104	104
6.	GDP – Njemačka (tromjesečno) final.	IV tromjesečje	0,0%	0,0%	0,2%
7.	GDP – Francuska (tromjesečno) final.	IV tromjesečje	-0,1%	-0,1%	0,3%
8.	GDP – Austrija (tromjesečno) final.	IV tromjesečje	-	0,2%	0,2%
9.	GDP – Belgija (tromjesečno) final.	IV tromjesečje	-	0,4%	0,4%
10.	GDP – Finska (tromjesečno) final.	IV tromjesečje	-	-0,7%	0,4%
11.	GDP – Portugalija (tromjesečno) final.	IV tromjesečje	0,6%	0,7%	0,3%
12.	Monetarni agregat – M3 (G/G)	SIJEČANJ	5,3%	5,2%	4,9%
13.	Stopa inflacije – Njemačka (prelim.)	VELJAČA	1,6%	1,7%	1,6%
14.	Stopa inflacije – Francuska (prelim.)	VELJAČA	1,6%	1,6%	1,7%
15.	Stopa inflacije – Belgija	VELJAČA	-	1,10%	1,41%
16.	Stopa inflacije – Španjolska (prelim.)	VELJAČA	0,8%	0,9%	1,1%
17.	Stopa inflacije – Italija (prelim.)	VELJAČA	0,4%	0,3%	0,4%
18.	Industrijska proizvodnja – Austrija (G/G)	PROSINAC	-	-5,3%	-2,1%
19.	Stopa nezaposlenosti – Njemačka	VELJAČA	5,0%	5,0%	5,0%
20.	Stopa nezaposlenosti – Finska	SIJEČANJ	-	7,2%	6,0%

SAD

Svjetska zdravstvena organizacija je prošlog tjedna priopćila da je zabilježeno više slučajeva zaraze korona virusom u drugim zemljama nego u Kini, što naglašava širenje epidemije na globalnoj razini te je potaklo zabrinutost investitora, kao i ulaganja u sigurniju aktivu. Prinosi na američke obveznice su zabilježili smanjenje za 32 do 44 bazna boda na tjednoj razini te su na zatvaranju tržišta u petak zabilježeni rekordno niski prinosi na obveznice s dospeljećem od 10 i 30 godina. Također, indeksi dionica su proteklog tjedna bilježili oštar pad na najniže razine u posljednjih šest mjeseci.

Administracija predsjednika Trumpa je od Kongresa tražila 2,5 milijarde USD dodatnih sredstava za borbu protiv korona virusa. Više od milijardu USD bilo bi namijenjeno za stvaranje, proizvodnju i distribuciju vakcine protiv ovog virusa. S druge strane, ministar financija SAD Mnuchin je izjavio da ne očekuje da će širenje korona virusa imati značajan utjecaj na prvu fazu trgovinskog sporazuma između SAD i Kine, iako bi se to moglo promijeniti jer će u narednim tjednima biti dostupno više podataka.

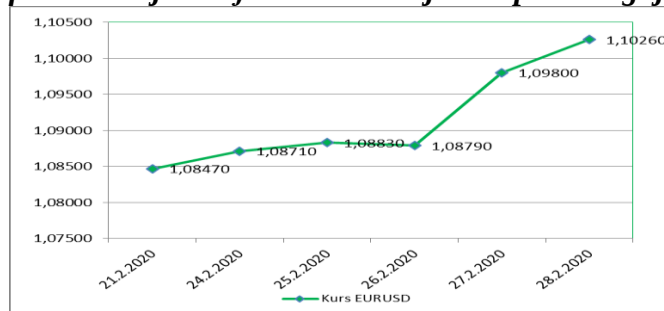
Iako su prema stavovima većine zvaničnika Fed zbijanja vezano za širenje korona virusa još uvijek neizvjesna da bi se moglo zaključiti treba li Fed smanjiti referentnu kamatnu stopu, većina ekonomskih analitičara očekuje da će Fed na sjednici u ožujku smanjiti referentnu kamatnu stopu.

Tablica 4: Kretanje ekonomskih pokazatelja za SAD

Red.br.	Ekonomski pokazatelji	Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodno razdoblje
1.	GDP – drugi prelim. podatak (G/G) IV tromjesečje	2,1%	2,1%	2,1%
2.	Indeks osobne potrošnje – drugi prelim. podatak IV tromjesečje	1,7%	1,7%	3,2%
3.	Obujam porudžbina trajnih dobara P SIJEČANJ	-1,4%	-0,2%	2,9%
4.	PCE deflator (G/G) SIJEČANJ	1,8%	1,7%	1,5%
5.	Indeks osobnih prihoda (M/M) SIJEČANJ	0,4%	0,6%	0,1%
6.	Indeks osobnih rashoda (M/M) SIJEČANJ	0,3%	0,2%	0,4%
7.	Zalihe u veleprodaji (M/M) P SIJEČANJ	0,1%	-0,2%	-0,3%
8.	Zahtjevi za hipotekarne kredite 21. VELJAČE	-	1,5%	-6,4%
9.	Inicijalni zahtjevi nezaposlenih za pomoć 22. VELJAČE	212.000	219.000	211.000
10.	Bloomberg indeks potrošačkog povjerenja 23. VELJAČE	-	63,5	65,6
11.	Indeks povjerenja prerađ. sektora Fed iz Ričmonda VELJAČA	10	-2	20
12.	Indeks povjerenja prerađ. sektora Fed iz Čikaga VELJAČA	46,0	49,0	42,9
13.	Indeks povjerenja prerađ. sektora Fed iz Dalasa VELJAČA	0,0	1,2	-0,2

USD je deprecirao u odnosu na EUR, te je tečaj EURUSD zabilježio rast s razine od 1,0847 na razinu od 1,1026.

Graf 2: Kretanje tečaja EURUSD tijekom proteklog tjedna

VELIKA BRITANIJA

Zvaničnici EU juče su istaknuli da je EU spremna za razgovore o budućim vezama s Velikom Britanijom, od trgovine do sigurnosti, ali da će taj proces biti „vrlo težak“, te bi mogao propasti ukoliko London ne osigura granicu s Irskom, kako je ranije dogovoreno. Pregovarač EU za Brexit Barnier je izjavio da će se prvi krug razgovora održati u Briselu od sljedećeg ponedjeljka do četvrtka, a drugi krug u Londonu kasnije u ožujku. Prema viziji EU o budućim odnosima, obje strane će se obvezati da neće smanjivati svoje trenutne standarde. Brisel bi zadržao pravo da primjenjuje tarife na Veliku Britaniju ako dođe do "narušavanja jednakog uvjeta konkurencije" kako se razvija zakonodavstvo EU. Što se tiče pravila o državnoj podršci, Velika Britanija bi se trebala "dinamički uskladiti" s pravom EU. Velika Britanija će u četvrtak objaviti svoju viziju budućeg dogovora, ali Vlada je najavila da će odbaciti svaki sporazum koji uključuje usklađivanje politike ili da ta zemlja ostane pod nadležnošću Europskog suda pravde. Premijer Johnson bi trebao narednog tjedna, uoči početka pregovora, objaviti ciljeve za trgovinski sporazum s EU, a koji će vjerojatno iskazati duboke podjele između dvije strane. Očekuje se da će mandat za pregovore koje će Vlada objaviti naglasiti prioritete Johnsona koji su usmjereni ka „političkoj i ekonomskoj neovisnosti“ Velike Britanije od 1. siječnja 2021. godine. To znači da će se odbiti EU prijedlozi da Velika Britanija ostane usklađena s pravilima Brisela i standardima koji osiguravaju „ravnopravne uvjete“ konkurentnosti. Umjesto toga, fokus će biti na pozivima Johnsona za sličan trgovinski sporazum koji postoji s Kanadom, bez uvjeta koje traži Brisel. Pregovarač za Brexit iz EU Barnier je, ipak, ponovio da je EU spremna da ponudi Velikoj Britaniji poseban preferencijski pristup tržištu, dodajući da bi to bilo „bez presedana“ za bilo koju drugu zemlju, te upitao da li je to zaista nešto što se može ponuditi bez čvrstih garancija da će Velika Britanija poštovati ravnopravne uvjete i izbjegavati nefer konkurentne prednosti i potom odgovorio da jednostavno ne može. U kontekstu budućih trgovinskih pregovora s EU, premijer Johnson je zaprijetio da će se udaljiti od pregovora s EU ukoliko pregovori ne budu napredovali do lipnja,

te će se umjesto toga fokusirati na pripreme za „teški“ Brexit prema uvjetima Međunarodne trgovinske organizacije.

Guverner BoE Carney je upozorio da se Velika Britanija treba pripremiti za usporenje ekonomskog rasta jer se utjecaj epidemije korona virusa produbljuje. BoE je već primjetila zatezanja u lancu opskrbe koja bi mogla implicirati usporenja, iako je još uvijek teško reći koliko bi Velika Britanija mogla biti pogođena.

Tablica 5: Kretanje ekonomskih pokazatelja za UK

Red. br.	Ekonomski pokazatelji		Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodno razdoblje
1.	GfK povjerenje potrošača	VELJAČA	-8	-7	-9
2.	Lloyds poslovni barometar	VELJAČA	-	23	23
3.	Nationwide cijene kuća (G/G)	VELJAČA	2,3%	2,3%	1,9%

Tijekom proteklog tjedna GBP je deprecirala u odnosu na EUR i u odnosu na USD. Tečaj EURGBP je zabilježio rast s razine od 0,83707 na razinu od 0,86027 dok je tečaj GBPUSD smanjen s razine od 1,2964 na razinu od 1,2823.

JAPAN

Širenje korona virusa na globalnoj razini potaknulo je BoJ da prošlog tjedna anketira vodeće banke vezano za pitanje spremnosti ukoliko se stanje epidemije pogorša. Početni nalazi govore da su ove banke u dobroj situaciji da se izbore s navedenom situacijom. Naime, banke imaju planove za izvanredne situacije koji uključuju različite urede kojima je cilj spriječiti poremećaje u ključnim zadacima, kao što su operacije povezane s tržištem. Pod utjecajem globalne zabrinutosti zbog širenja virusa prinosi na japanske obveznice, kao i indeksi dionica, su zabilježili smanjenje tijekom proteklog tjedna.

Član MPC BoJ Kataoka je izjavio da BoJ treba preispitati okvir monetarne politike kako bi postigla bolju strategiju za poticanje inflacije s obzirom na to da širenje korona virusa može uzrokovati recesiju japanske ekonomije.

Tablica 6: Kretanje ekonomskih pokazatelja za Japan

Red. br.	Ekonomski pokazatelji		Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodno razdoblje
1.	Stopa nezaposlenosti	SIJEČANJ	2,2%	2,4%	2,2%
2.	Maloprodaja (G/G)	SIJEČANJ	-1,3%	-0,4%	-2,6%
3.	Industrijska proizvodnja (G/G) P	SIJEČANJ	-3,1%	-2,5%	-3,1%
4.	Porudžbine građevinskog sektora (G/G)	SIJEČANJ	-	-17,0%	18,0%
5.	Indeks uslužnog sektora (G/G)	SIJEČANJ	2,1%	2,3%	2,1%
6.	Vodeći indeks F	PROSINAC	-	91,6	90,8
7.	Koicidirajući indeks F	PROSINAC	-	94,1	94,7

JPY je tijekom proteklog tjedna aprecirao u odnosu na EUR, te je tečaj EURJPY zabilježio pad s razine od 120,99 na razinu od 118,99. JPY je aprecirao i u odnosu na USD, te je tečaj USDJPY zabilježio pad s razine od 111,61 na razinu od 107,89.

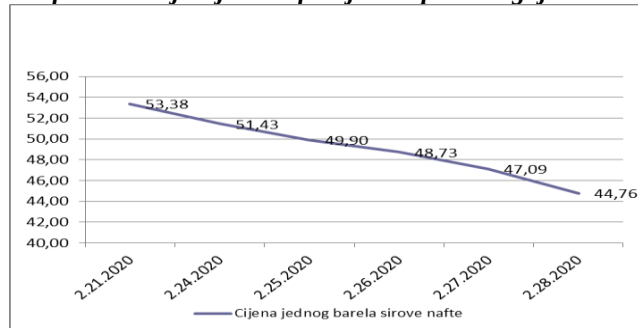
NAFTA I ZLATO

Na otvaranju njujorške burze u ponedjeljak cijena jednog barela sirove nafte je iznosila 53,38 USD (49,21 EUR).

Tijekom proteklog tjedna cijena nafte je bilježila kontinuirano smanjenje pod utjecajem straha zbog širenja korona virusa izvan Kine. Širenje korona virusa je potaklo rasprodaje na tržištu dionica. Ovo je značajan zaokret u kretanju cijene nafte u odnosu na prethodni tjedan, kada su se pojavljivale vijesti o postupnom obuzdavanju virusa. Ministar za energiju Sadijske Arabije Abdulaziz bin Salman je izjavio da OPEC još uvijek nije donio odluku o produženju ili modifikaciji brzine proizvodnje nafte. Generalni tajnik OPEC-a Barkindo je izjavio da očekuje da će potražnja za energentima nastaviti da raste usprkos korona virusu. Ipak, ove izjave nisu dovele do rasta cijene nafte budući da se intezivirao strah od pandemije korona virusa. Razvoj pandemije bi mogao da ugrozi globalnu ekonomiju, a time i tražnju za naftom. Krajem radnog tjedna pod utjecajem pojačanog straha od širenja korona virusa i učinaka po ekonomiju, globalni dionički indeksi su bilježili pad, prinosi na državne obveznice su također utonuli u veoma niske i negativne razine, što se odrazilo na dalji pad cijene nafte. Tako je cijena ovog energenta smanjena na najnižu razinu zabilježenu u posljednjih nešto više od godinu dana.

Na zatvaranju tržišta u petak cijena jednog barela nafte je iznosila 44,76 USD (40,59 EUR). Promatrano na tjednoj razini, cijena nafte je smanjena za 16,15%.

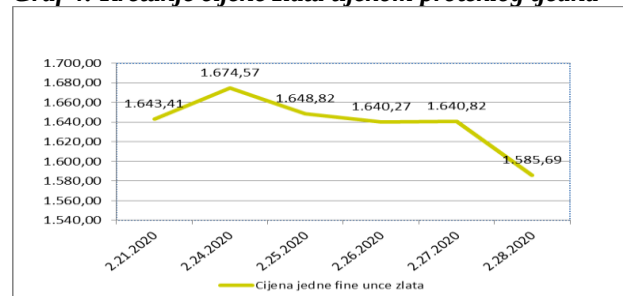
Graf 3: Kretanje cijene nafte tijekom proteklog tjedna

Na otvaranju londonske burze metala u ponedjeljak cijena jedne fine unce zlata je iznosila 1.643,41 USD (1.515,08 EUR). Početkom tjedna strah od širenja korona virusa i pojačane rasprodaje na tržištu dionica su utjecale na nastavak ranije započetog trenda rasta cijene zlata, čija je kulminacija zabilježena na zatvaranju tržišta u ponedjeljak. Tijekom trgovanja u ponedjeljak cijena jedne fine unce zlata je povećana na najveću razinu zabilježenu u posljednjih sedam godina. Nakon što je cijena zlata dostigla ovu razinu, investitori su počeli da rasprodaju zlato kako bi realizirali dobitke. U naredna dva dana cijena se održavala na razini od oko 1.640 dolara po unci. Krajem tjedna cijena zlata je nastavila da bilježi smanjenje. Iako zlato ima reputaciju sigurnog utočišta koje nudi značajnu zaštitu portfelja kada se pojačavaju ulaganja u sigurne aktive, ipak postoje i mogućnosti da se tijekom ekstremnog razdoblja vrše prodaje zlata, poput situacije koja se dogodila tijekom krize 2008. godine, a što se vjerojatno dogodilo i u petak. Analitičari smatraju da će cijena ovog plemenitog metala u narednim tjednima početi da se stabilizira. Ukoliko se nastavi panična rasprodaja dionica, velika je vjerojatnoća da će zlato ponovo dobiti status sigurnog utočišta, što će dati poticaj njegovom rastu. S druge strane, stabilizacija na tržištu će dovesti i do stabilizacije cijene zlata, kao i mogućnosti blagog pada cijene.

Na zatvaranju tržišta u petak cijena jedne fine unce zlata je iznosila 1.585,69 USD (1.438,14 EUR). Cijena zlata je na tjednoj razini zabilježila pad od 3,51%.

Graf 4: Kretanje cijene zlata tijekom proteklog tjedna

Pripremili:
Služba Front Office
Odjeljenje za bankarstvo

Odricanje od odgovornosti (Disclaimer)

Navedeni pregled kretanja je utemeljen na eksternim izvorima i ne sadrži bilo kakve komentare, procjene i stavove CBBiH. Centralna banka ne može garantirati njihovu točnost i ne snosi odgovornost za izravnu ili neizravnu štetu koja može nastupiti kao posljedica korištenja ili nemogućnosti korištenja informacija, materijala ili sadržaja, ili za posljedice odluka donesenih na temelju njih.